

Guðrún Jóhanna Hallgrímsdóttir,
verkefnisstjóri, iðjuþjálfari, MA í norrænum
öldrunarfræðum

HEIMASTYRKUR

Ævintýrið hófst 2008 þegar félagasamtök með þjónustuúrræði höfðu samband við mig og óskuðu eftir þjónustuúttekt og ráðgjöf tengdri þjónustunni þeirra. Þetta verkefni heillaði mig mjög mikið þar sem ég fékk tækifæri til að rýna í þá þjónustu sem verið var að veita og umhverfið sem þjónustan fór fram í auk þess að koma með tillögur að úrbótum. Ég hef alla tíð haft mikla þörf fyrir að leggja mitt af mörkum til að stuðla að virkri samfélagsþátttöku og vellíðan annarra. Á starfsferli mínum hef ég unnið í mörgum ólíkum starfshópum til að bæta gæði í þjónustu, umhverfi og velferðartækni. Ég sat til dæmis í þriggja manna þróunarhóp á vegum Sjómannadagsráðs ásamt tveimur framkvæmdastjórum til að stuðla að þróun á þjónustu Sjómannadagsráðs þegar ég hætti störfum hjá Hrafnistu.

Ég ákvað að stíga skrefið til fulls í byrjun árs 2017 þegar ég stóð frammi fyrir ákveðnum tímamótum og var óviss hvað ég vildi taka mér fyrir hendur í starfi. Eftir töluverða íhugun ákvað ég að verða eingöngu sjálfstætt starfandi iðjuþjálfari. Ég hafði verið í góðu samstarfi þann veturinn við fyrirtæki sem veitir sérhæfða þjónustu og það var áhugi fyrir því að kaupa mun meiri þjónustu hjá mér. Einnig hafði ég verið starfandi sem stundakennari við Borgarholtsskóla frá árinu 2014 í námi félagsliða og félagsliða í viðbótarnámi svo tekjurnar voru ágætlega öruggar og því engin ástæða til að láta ekki drauminn ræstast. Á þessum tíma komst ég

líka í samband við hagsmunasamtök sem höfðu einnig áhuga á samstarfi við sjálfstætt starfandi iðjuþjálfara svo það voru margir áhugaverðir boltar á lofti. Mér fannst ég varla vera búin að taka þessa ákvörðun og var til að mynda á fullu að útbúa heimasíðuna www.heimastyrkur.is þegar mér var mjög óvænt boðin áhugaverð staða verkefnisstjóra innan heimaþjónustu Reykjavíkur við að innleiða verkefnið „Endurhæfing í heimahúsi“. Nálgunin í þeirri þjónustu byggist á sambærilegri hugmyndafræði og þeirri sem ég hafði hug á að veita í gegnum HeimaStyrk, hjálp til sjálfshjálpar út frá hugmyndafræði valdeflingar. Ég ákvað að taka það verkefni að mér og hugsaði sem svo að ég gæti innleitt þá hugmyndafræði á meðan ég væri að byggja upp ímynd og reynslu tengt HeimaStyrk og sé ég alls ekki eftir því! Reynslan sem ég hef fengið á þessu ári sem ég hef verið í starfi hjá Reykjavíkurborg er algjörlega ómetanleg. Ég tala nú ekki um eftir að skemmtilega teymið tók til starfa á þessu ári sem veitir endurhæfingu í heimahúsi og svo allt frábæra starfsfólkið sem starfar hjá Reykjavíkurborg.

Margir myndu telja það óraunhæft að geta sinnt svona mörgum mikilvægum verkefnum á sama tíma en ég flokkast undir það að vera orkumikill einstaklingur og hef mikla þörf fyrir að takast á við fjölbreyttar aðstæður og áskoranir þar sem ég fæ tækifæri til að vera skapandi hugsuður. Þannig hef ég verið alla tíð síðan ég man

eftir mér, mjög uppátækjasöm og þannig líður mér best. Það merkir að ég hef þörf fyrir fleiri verkefni en þau sem almenn dagvinna getur boðið mér upp á, mér tókst til dæmis að ljúka meistaranámi samhliða fullu starfi sem deildarstjóri, meðgöngu og fæðingarorlofi.

Það sem hentar mér svo vel við að vera sjálfstætt starfandi er það frelsi sem því fylgir, ég stjórna algjörlega hvaða verkefni og hversu mikið af þeim ég er tilbúin að taka að mér hverju sinni. Þann 1. nóvember 2017 staðfesti Embætti landlæknis að þjónusta mín sem sjálfstætt starfandi iðjuþjálfari undir starfsheitinu HeimaStyrkur uppfyllti lágmarkskröfur embættisins til að veita þjónustu og var það í fyrsta sinn á Íslandi sem slíkt leyfi var veitt iðjuþjálfara. Ég hef því verið að sinna þeim verkefnum þegar vinnudeginum mínum lýkur sem verkefnisstjóri og um helgar. Verkefni eru mjög fjölbreytt, mér til mikillar gleði, og halda mér við efnið faglega, mér líður líka best í þannig starfsumhverfi. Sveitarfélög, fyrirtæki, stofnanir, samtök og einstaklingar hafa þegið þjónustu mína varðandi ráðgjöf, þjónustuúttektir, þjálfun, hjálpartæki og heimilisbreytingar svo eitthvað sé nefnt. Ég hef þá reglu að kanna alltaf hvort einstaklingurinn eigi kost á að sækja þjónustu iðjuþjálfara að kostnaðarlausu áður en þjónusta á mínum vegum hefst og vísa þeim þangað ef svo er. Þegar þjónusta HeimaStyrks lýkur þá óska ég eftir að fólk svari nafnlausri könnun sem er stöðluð til

að hafa betri yfirsýn á gagnsemi þjónustunnar. Þar kemur ítrekað fram í svörum einstaklinga ánægja með þjónustuna en einnig að þeir eigi oft erfitt með að standa fjárhagslega undir kostnaðinum þrátt fyrir að hann sé lítill og oft sjálfboðastarf af minni hálfu. Það verður til þess að sumir geta hreinlega ekki nýtt sér að fullu þjónustu iðjubjálfa þrátt fyrir að þörfin sé til staðar og þeir hafa ekki aðgang að henni annars staðar í samfélaginu eins og staðan er nú. Þjónusta iðjubjálfa er af mjög skornum skammti á Íslandi og fer fram innan þjónustukerfa sem starfa út frá fyrirfram ákveðnu fyrirkomulagi. Iðjubjálfun er því einungis í boði fyrir tiltekinn hóp einstaklinga sem uppfyllir þau viðmið sem þjónustukerfið byggist á sem merkir að það er stór hópur einstaklinga sem hefur ekki aðgang að þjónustunni þrátt fyrir þjónustubörf. Næstu skref sem þyrfti að taka væru að koma á samkomulagi við Sjúkratryggingar Íslands, sambærilegu og

sjúkraþjálfarar hafa nú þegar, til að tryggja aðgengi allra sem þurfa á iðjubjálfun að halda á Íslandi.

Það þarf enginn að efast um gagnsemi iðjubjálfunar og hversu jákvæð áhrif þjónusta iðjubjálfa hefur á lífsgæði og samfélagsþátttöku einstaklinga, óháð aldri. Það sé ég og upplifi á hverjum degi í starfi. Þörfin fyrir iðjubjálfa er mikil innan þjóðfélagsins og því hvet ég ykkur sem hafið áhuga á að gerast sjálfstætt starfandi iðjubjálfar að stíga það skref. Ég veit um nokkra iðjubjálfa sem starfa sjálfstætt á Íslandi og hafa gert í mörg ár en einungis tveir iðjubjálfar eru með staðfestingu frá Embætti landlæknis til að starfa sjálfstætt samkvæmt skráningum Landlæknisembættisins. Ég vil eindregið hvetja ykkur til að sækja um staðfestingu hjá landlækni til að fá þá viðurkenningu sem þið eigið skilið í starfi og taka um leið þátt í að vekja athygli á mikilvægi iðjubjálfunar.

Það er virkilega ómetanlegt að fá tækifæri til að vinna við áhugamál sitt sem gerir það að verkum að ég hlakka til hvers vinnudags, að hitta nýtt fólk og takast á við ný og krefjandi verkefni og aðstæður. Ég nýt góðs af allri þeirri þekkingu og reynslu sem hefur orðið á vegi mínum síðustu 40 ár og held ótrauð áfram inn í framtíðina, bjartsýn og full tilhlökkunar gagnvart öllum þeim tækifærum og ævintýrum sem bíða mín, bæði persónulega og faglega. Lífið er núna!

Guðrún Jóhanna Hallgrímsdóttir
Iðjubjálfi, MA í norrænum
öldrunarfræðum
Heimasíða: www.heimastyrkur.is
Facebook: HeimaStyrkur – Guðrún
Jóhanna, iðjubjálfi
Sími: 848-6509

KYNNING

Svanborg Guðmundsdóttir,
iðjubjálfi

FAGHÓPUR UM IÐJUBJÁLFUN ALDRAÐRA

Lengi hafa verið starfandi tveir hópar iðjubjálfa í öldrun, annars vegar hópur iðjubjálfa sem vinnur á hjúkrunarheimilum og hins vegar „stóri hópurinn“ sem í eru allir sem hafa áhuga á málefnum og vinna á hinum ýmsu stöðum þar sem eldra fólk nýtir þjónustu, s.s. hjá seljendum hjálpartækja, í Hjálpartækjamiðstöð Sjúkratrygginga Íslands, í dagbjálfun og á sjúkrahúsum. Á dögnum kviknaði áhugi á að breyta þessu og sameina hópana í einn sem væri opinn öllum og stuðla að aukinni fræðslu og tækifærum til fagvinnu meðal allra iðjubjálfa í öldrunarþjónustu. Haldinn var stofnfundur fyrir þennan nýja hóp 3. maí síðastliðinn. Þar var farið í stefnumótun fyrir hópinn, kosið í stjórn til næstu tveggja ára, nafn valið og kastað fram hugmyndum að verkefnum fyrir hópinn.

Þrjú iðjubjálfar skipa framkvæmdanefnd og sitja í tvö ár í senn. Að þessu sinni eru tveir til eins árs og einn til tveggja ára til að tryggja samfellu í starfi hópsins. Nefndarmenn eru Berglind Indriðadóttir, Lilja

Ingvarsson og Svanborg Guðmundsdóttir. Nafn hópsins, Faghópur um iðjubjálfun aldraðra, var einróma samþykkt. Hópurinn vill leggja aukna áherslu á faglega fræðslu á sviðinu, koma á samstarfi við námsbraut í iðjubjálfunarfræðum við Háskólann á Akureyri, vekja athygli á málefnum aldraðra og aðkomu iðjubjálfa auk þess að koma upp gagnabanka með fræðslu og efni sem nýtist í starfi iðjubjálfa með öldruðum.

Markmið Facebook-síðu hópsins, sem ber nafnið Faghópur um iðjubjálfun aldraðra (FIA), er að vera vettvangur fyrir iðjubjálfa og nema sem hafa áhuga á öldrunarmálum, til að deila hugmyndum, reynslu og áhugaverðu efni sem og til að leita ráða og upplýsinga. Ákveðið var að fundir verði 4 sinnum á ári, sambland af markvissri fræðslu og umræðum og verða þeir haldnir í húsnæði BHM.

Margar áhugaverðar hugmyndir voru reifaðar um verkefni fyrir hópinn sem unnið verður úr á næstu misserum.

Þann 18. september var fyrsti fræðslufundurinn haldinn í húsnæði BHM frá 14:30-16:00. Flutt voru tvö erindi, Linda Ósk Þorvaldsdóttir og Eva Snæbjarnardóttir kynntu verkefni sitt og Kristínar Brynju Árnadóttur um skjólstaðingsmiðað starf, sjálfræði aldraðra og forræðishyggju. Þær unnu verkefnið í tengslum við nám sitt í iðjubjálfun við Háskólann á Akureyri. Í framhaldi af erindi þeirra fjallaði Sigrún Huld Þorgrímsdóttir, sérfræðingur í hjúkrun fólks með heilabilun, um sjálfræði aldraðra, einkum með áherslu á einstaklinga með heilabilun, notkun fjöttra af ýmsu tagi og aðrar leiðir til að draga úr óróleika og vanlíðan.

Okkur langar að hvetja alla sem láta sig þessi málefni varða til að mæta og taka þátt í starfi hópsins og minnum jafnframt á Facebook-hópinn, þar sem jöfnum höndum fer fram þekkingar- og reynslumiðlun af ýmsum toga.